

INSTRUCȚIUNE
privind modul de întocmire și prezentare a Dării
de seamă pe taxele pentru resursele naturale (Forma TRN 15)

I. ASPECTE GENERALE

1. Darea de seamă pe taxele pentru resursele naturale (Forma TRN 15) (în continuare Darea de seamă) se prezintă de către subiecții impunerii cu taxele pentru resursele naturale specificate în Titlului VIII al Codului fiscal, care au responsabilități de prezentare a dării de seamă aferente acestor taxe.

2. Darea de seamă constă din Darea de seamă propriu-zisă și o Anexă la aceasta.

3. În Anexa la Darea de seamă sînt prevăzute cîte 8 rînduri pentru fiecare taxă în parte, ce urmează a fi completate cu informații pe fiecare subdiviziune a întreprinderii în cadrul căreia se identifică obiecte impozabile cu taxele pentru resursele naturale respective. În caz de necesitate, numărul de rînduri poate fi majorat.

4. Subiecții impunerii cu taxele pentru resursele naturale care au responsabilități de prezentare a dărilor de seamă aferente taxelor pentru resursele naturale și nu dispun de subdiviziuni și/sau de obiecte impozabile amplasate în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul lor (adresa juridică) vor completa doar Darea de seamă – propriu-zisă.

5. Subiecții impunerii care dispun de subdiviziuni și/sau obiecte ale impunerii amplasate în localități diferite, vor completa inițial Anexa la Darea de seamă și doar ulterior – Darea de seamă – propriu-zisă.

6. Darea de seamă se prezintă și de către contribuabilii care beneficiază integral de scutiri la plata taxelor pentru resursele naturale și suma către plată este egală cu zero.

7. Darea de seamă nu se prezintă de către contribuabilii care nu dispun de obiecte ale impunerii.

8. Pentru calcularea obligațiilor aferente taxelor pentru resursele naturale se aplică cotele de impunere stabilite în titlul VIII al Codului fiscal și anexele nr. 1, nr. 2, nr. 3 la acesta.

9. În Darea de seamă contribuabilul, în mod obligatoriu, trebuie să indice:

- 1) codul fiscal al contribuabilului;
- 2) denumirea contribuabilului;
- 3) codul localității întreprinderii de bază – cod unic de identificare conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM);
- 4) inspectoratul fiscal de stat teritorial în raza căruia este înregistrată întreprinderea de bază;
- 5) data prezentării dării de seamă (data prezentării Inspectoratului fiscal de stat teritorial);
- 6) perioada fiscală – Darea de seamă se prezintă trimestrial pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune. Perioada fiscală se completează cu un cod, care are următoarea structură: P/N/AAAA (unde P – este codul perioadei fiscale care obține valoarea T; N – numărul trimestrului; AAAA – anul. Spre exemplu, pentru trimestrul I al anului 2014 codul perioadei fiscale va avea următoarea structură – T/01/2015);
- 7) codul activității de bază pentru perioada fiscală, determinat potrivit Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM);
- 8) semnăturile autentificate prin ștampilă a persoanelor responsabile – conducătorul și contabilul-șef.

II. COMPLETAREA TABELULUI DĂRII DE SEAMĂ
PE TAXELE PENTRU RESURSELE NATURALE (FORMA TRN 15)

10. În tabelul Dării de seamă privind taxele pentru resursele naturale (Forma TRN 15) se indică:

- 1) în col.1 – numerele de ordine ale taxelor pentru resursele naturale;
  - 2) în col.2 – clasificările bugetare la care urmează a fi achitate taxele pentru resursele naturale;
  - 3) în col.3 – denumirea taxelor pentru resursele naturale, prevăzute de titlul VIII al Codului fiscal;
  - 4) în col.4 – obiectul impunerii cu taxele pentru resursele naturale;
  - 5) în col.5 – unitățile de măsură în care se estimează baza impozabilă pentru taxa respectivă;
  - 6) în col.6 – baza impozabilă stabilită pentru fiecare taxă în Titlul VIII al Codului fiscal (se indică m³ sau după caz, în lei). Coloana respectivă, pentru rîndurile 2.1-2.12, nu se completează în cazurile în care baza impozabilă variază în funcție de grupa materialului lemnos sau destinația acestuia;
  - 7) în col.7 – costul unei unități de volum al mineralelor utile extrase, care se calculează prin împărțirea costului mineralelor utile extrase pentru perioada de gestiune (determinat conform Indicațiilor metodice privind modul de determinare a costului mineralelor utile extrase în scopul impozitării, aprobat prin [Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 117 din 03 noiembrie 2011](#) și publicat în Monitorul Oficial nr. 170-175 din 14 octombrie 2011) la volumul mineralelor utile extrase în perioada de gestiune. Coloana respectivă se completează numai pentru rîndurile 3.1-3.19;
  - 8) în col.8 – cota pentru taxa respectivă stabilită în titlul VIII al Codului fiscal și anexele nr. 1, nr. 2, nr. 3 la acestuia (se indică în lei/ %). Coloana respectivă, pentru rîndurile 2.1-2.12, nu se completează în cazurile în care baza impozabilă variază în funcție de grupa materialului lemnos sau destinația acestuia;
  - 9) în col.9 – suma taxei obținute în rezultatul înmulțirii indicelui din col.6 cu indicele din col. 7 (pentru rîndurile 3.1-3.25) și cu cota taxei indicate în col.8. Pentru situațiile în care în col.8 nu se indică cota taxei, în col. 9 se înscrie suma taxei calculate pe toate subdiviziunile (obiectele impunerii) contribuabilului (se indică în lei);
- Indicatorii din col.9 rîndurile 1-7 al Dării de seamă urmează să coincidă cu indicatorii col.6 rîndurile 1-7 al Anexei la Darea de seamă ;
- 10) în col.10 – suma totală a facilităților fiscale acordate conform prevederilor art. 306, 319, 329, 334 al [Codului fiscal](#) (se indică în lei);

Indicatorii din col.10 rîndurile 1-7 al Dării de seamă urmează să coincidă cu indicatorii col.7 rîndurile 1-7 al Anexei la Darea de seamă ;

11) în col.11 – suma taxei către plată obținută în rezultatul scăderii din suma taxei calculate (col.7) a sumei totale a facilităților fiscale acordate (col.8) (se indică în lei).

Indicatorii din col.11 rîndurile 1-7 al Dării de seamă urmează să coincidă cu indicatorii din col.8 rîndurile 1-7 al Anexei la Darea de seamă;

11) în rîndul “Total pe taxele pentru resursele naturale” – suma valorilor pe fiecare coloană (se indică în lei). Verificarea corectitudinii perfectării Dării de seamă se efectuează astfel: suma indicată în col.11 a rîndului “Total pe taxele pentru resursele naturale” urmează să coincidă cu suma determinată conform algoritmului: rîndul “Total pe taxele pentru resursele naturale” (col.9-col.10);

12) suma de control reprezintă suma indicatorului din col.11 a rîndului “Total pe taxele pentru resursele naturale”.

Remarcă: În tabelul dării de seamă indicii se reflectă pentru perioada gestionară (fără cumulare anuală).

III. COMPLETAREA ANEXEI LA DAREA DE SEAMĂ PE TAXELE PENTRU RESURSELE NATURALE (FORMA TRN 15)

11. Contribuabilul care dispune de subdiviziuni (obiecte ale impunerii) este obligat să completeze Anexa la Darea de seamă . În cazul fiecărei taxe pentru resursele naturale, pînă la completarea rîndurilor 1-7 din Anexă, este necesar de a completa rîndurile corespunzătoare numerelor cu indici, în care urmează să se reflecte informația pe fiecare din subdiviziunile contribuabilului – corespunzător codurilor subdiviziunilor și codurilor localităților. Doar ulterior completării informațiilor corespunzătoare subdiviziunilor, contribuabilul va determina suma indicatorilor pe fiecare taxă pentru resursele naturale.

12. În Anexa la Darea de seamă se indică:

1) în col.1 – numerele de ordine ale taxelor pentru resursele naturale;

2) în col.2 – clasificările bugetare la care urmează a fi achitate taxele pentru resursele naturale;

3) în col.3 – codul subdiviziunii. Codul subdiviziunii – cod atribuit de către organele fiscale de stat agenților economici care au în componența lor subdiviziuni (cel puțin o subdiviziune) și/sau obiecte impozabile în subordinea subdiviziunilor;

4) în col.4 – codul localității – cod unic de identificare conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM);

5) în col.5 – denumirea taxelor pentru resursele naturale, prevăzute de titlul VIII al Codului fiscal;

6) în col.6 – suma taxei obținute în rezultatul înmulțirii bazei impozabile în expresie cantitativă sau, după caz, bănească cu cota taxei stabilită în Titlul VIII al Codului fiscal și anexele la acesta;

7) în col.7 – suma totală a facilităților fiscale acordate conform prevederilor art. 306, 319, 329, 334 al [Codului fiscal](#) (se indică în lei);

8) în col.8 – suma taxei către plată obținută în rezultatul scăderii din suma taxei calculate (col.6) a sumei totale a facilităților fiscale acordate (col.7) (se indică în lei);

9) în rîndurile 1-7 col.6-8 – suma valorilor indicatorilor rîndurilor corespunzătoare numerelor cu indici, pe fiecare taxă în parte;

10) în rîndul “Total pe taxele pentru resursele naturale” – suma valorilor indicatorilor pe fiecare coloană a rîndurilor 1-7 (se indică în lei). Verificarea corectitudinii perfectării Anexei la Darea de seamă se efectuează astfel: suma indicată în col.8 a rîndului “Total pe taxele pentru resursele naturale” urmează să coincidă cu suma determinată conform algoritmului: rîndul “Total pe taxele pentru resursele naturale” ((col.6 rîndurile 1-7) – (col.7 rîndurile 1-7)). Totodată, suma indicată în rîndul “Total pe taxele pentru resursele naturale” a col.8 urmează să coincidă și cu suma indicată în rîndul “Total pe taxele pentru resursele naturale” a col.11 din Darea de seamă propriu-zisă.

Exemplu: pentru a completa rîndul 1 “Taxa pentru apă” este necesar:

a) de a completa rîndurile corespunzătoare numerelor de ordine 1.1, 1.2 .....1.8 (...) – în funcție de numărul subdiviziunilor vizavi de care apare obligația aferentă achitării taxei pentru apă. În fiecare rînd se va indica:

- în col.3 – codul subdiviziunii obiectului impunerii;

- în col.4 – codul localității în bugetul căreia urmează a fi achitată taxa;

- în col.6 – suma taxei obținute în rezultatul înmulțirii bazei impozabile în expresie cantitativă cu cota taxei stabilită în anexa nr. 1 la titlul VIII al Codului fiscal, în dependență de tipul și destinația apei extrase;

- în col.7 – suma facilităților fiscale acordate conform prevederilor art. 306 al [Codului fiscal](#);

- în col.8 – suma taxei către plată obținută în rezultatul scăderii din suma taxei calculate (col.6) a sumei facilităților fiscale acordate (col.7).

După completarea informațiilor pe toate subdiviziunile, se generalizează informația privind taxa pentru apă și se completează coloanele corespunzătoare din rîndul 1: în col.6 - 8 – se indică sumele corespunzătoare a indicatorilor din rîndurile 1.1 – 1.8 (...) a Anexei.

În mod analogic se completează informația pe fiecare taxă pentru resursele naturale.